

Megjelenik hetenként kétszer:

csütörtökön és vasárnap.

Felelős szerkesztő:

SZENDRŐI JÓZSEF

Szerkesztőség és kiadóhivatal Sopron, Háromhátér 3.

TELEFON 394. SZÁM.

ÚJ ÉLET

Előfizetési ár:

Egész évre . K 8.—

Fél évre. . . „ 4.—

Negyed évre. „ 2.—

Egyes szám ára 8 fill.

Hirdetéseket a lap kiadóhivatala megegyezés szerint felvesz.

Kéziratokat nem adunk vissza

Társadalmi és ismeretterjesztő lap.

A király szózata.

A szerajevói borzalmas tragédia megdöbbentette minden érző embernek a lelkét. Az a két vagy három gyilkos golyó megrázó történeteket elevenített fel a fejedelmi áldozatokról, akik mint egy újkori Philemon és Baucis gyönyörű harmonikus életet éltek s alig pár percnyi időköz után együttes halállal távoztak az örökkévalóságba, amelynek létezését vallásos hitük teljes erejével hitték és vallották.

Az ország népének igazi szivből jött meleg részvéte, a fájdalom, hogy úgy mondjuk, első jajkiáltása méltán szólt nemcsak a trón leendő örökösének, de mindkettőjüknek, mint a családi és hitvesi hűség mintaképeinek, úgy a szomorú árvaságra jutott fejedelmi sarjadedékoknak, kik földi aranykoronát nem veszthettek, de mégis csak fejük koronáját veszítették el.

De bármily nagy volt a megdöbbenés, lélekzetünk elállása, meg kell állapítanunk azt is, hogy emberies részvétünk a nagy halottakról s a visszamaradott árvákról a következő pillanatban már a ma élő emberek egyik legnagyobbikára szállt át. Egy ország, sőt talán az egész világ felébredve a gaz gyilkosság okozta nagy lelki depresszióból, halk hangon, sut-

togva, mintegy lábújjhegyen járva, egyre csak azt kérdezte: hát a király?

A király! a mi jó öreg királyunk! A trónörökösünket ért gaztett itt csucosodik ki az emberi bűnök legirtózatosabbjává, mert nemcsak a trón örököse és hitvese szívére ejt mély, halálos sebet, de megnyitja eldugult vérpatakját régi, az idő által úgy ahogy begyógyított sebeknek is.

Mexikó... Mayerling... Genf... Kell-e még több is, hogy egy nyolcvan-négy éves öreg ember szíve is megszakadjon? Nem jogos-e a feljajdulás első kitörése az Ő ajakán: jaj Istenem, mit kell még megérem?

De a király — király maradt — ez a rémséges gyász egyedüli vigasza. Erős és Isten végzésében megnyugvó. Ősz fejével sziklaszilárdan áll, mint a Montblanc csúcsa, amely körül villámok cikkáznak, vad viharok dúlnak. Lehetetlen megindulás nélkül olvasni azt a kettős királyi szózatot, amelyet miniszterelnökeihez és a hadsereghez intézett:

„Bűnös kéz fosztott meg Engem szeretett rokonomtól... A megtévesztettek kis csoportjának eszeveszettsége azonban nem képes megrendíteni azokat a szent kötelekeket, amelyek Engem népeimmel egybefűznek. Az újabb fájdalom megpróbáltatás csak megerősít abban a szilárd eltökélésben, hogy a

helyesnek megismert uton népeim javára utolsó lehelletemig kitartsak.“

Igazi királyi szózat ez. Méltóságos, emellett emberi — magával ragadó. Be kellene vésni márványtáblákba, ha nem milliók szíve őrizné az örökkévalóság számára:

Vagy: „Fájdalommal hajolunk meg a Mindenható kikutathatatlan akarata előtt, mely Tőlem, fegyveres erőmtől s a hazától ily mérhetetlen áldozatot követelt.

Mindennek dacára a jövő kedvező kialakulásába vetett reményem nem inog meg és erős a Bizodalom, hogy mindazon megpróbáltatásokban, melyek nekünk osztályrészül juthatnak, a monarchia biztos támaszra talál a halál-megvető s rendületlen odaadással működő osztrák-magyar haderőben.“

Nagy fejedelmi szavak. Vessük be emlékezetünkbe. A király elnyomja fájdalmát, amikor népeiről van szó. Véresre harapja talán ajkait, de megy a kötelességteljesítés tövises országútján, vagy inkább mint a Sipka-szoros felváltani elfelejtett katonája egy percre se hagyja el azt az őrhelyet, ahová a felső hatalmasság nagy dolgok védelmére oda állította.

Tanuljunk kötelességtudást ősz uralkodónktól, ki maga a megkövült fájdalom, de egyuttal az élő hit, az örök remény.

A Mester.

— Az „Új Élet“ eredeti tárcája. —

Irtá: Iris.

I.

Lázban feküdt a gyermek. Kicsiny arca piros volt mint a tűz, teste égett, félrebeszél. Szülei ott álltak ágyánál, de segíteni ők sem tudtak rajta és aggódva lesték gyermekük minden mozdulatát.

Felnyitotta szemét a gyermek.

— Kis gyermekem hogy vagy?... Szólj!

— Apám, itt belül úgy éget...

— Gyermekem, légy türelemmel; majd elmulik!

— Apám, hívd el a Mestert... ő meg fog gyógyítani... Hívd el... Ő szereti a gyermekeket... Apám...

— Légy nyugodt gyermekem!

Az anya odasiet az ágyhoz.

— Kit hí?...

— A Názáretit.

— Hát hívjuk el talán?...

A férfi fejét rázta.

Tudta, hogy a Názáretit a helytartó halálra ítélte és ma fogják keresztre feszíteni. Különben is mit segíthet itt a Názáreti?... A gyermek haldoklik és ezen nem segít semmiféle orvos!... Hiszen elhívta Rabbi Joachimot, a város legjobb orvosát és ő is csak azt mondta: „Itt már csak Jehova segíthet!“... Hogy segíthetne hát a Názáreti?...

...Az anya csendesen sirdogált, a férfi szomorúan állt ott az ágyánál...

— A Mestert... Ő szeret... susogta még egyszer a gyermek.

Aztán csend lett a szobában...

II.

Vállára tették a keresztet.

Közrefogták a durva poroszlók, még egyet ütöttek gyenge, vérző vállaira és a szomorú menet megindult.

A menet után haladt két gyászruhás, halványarcu nő.

A Mester pedig vitte a keresztet, a

nehéz keresztet, a teher nyomta vállait, de Ő szeliden ment tovább, panasz nélkül. Ment a Golgotha felé...

III.

A gyermek felébredt.

Lázás tekintetét atyjára vetette, csodás boldogság volt azokban a szemekben, aztán gyenge hangon megszólalt.

— Apám... a Mester volt itt... a szelid Mester... ölébe vett... oly szépen beszélt... Jobban vagyok... a Mester gyógyított meg... a Mester.

Hangja mindinkább gyengült.

— Félrebeszél!... szólt a férfi.

— Talán hívjuk el mégis a Názáretit? szólt az asszony.

A férfi elgondolkozott. Hátha igaz, amit a gyermek mond?... Hátha a Názáreti meg tudja őt gyógyítani?... Hisz oly sokat beszélnek róla... De nem!... Ez nem lehet!... Orvosok nem tudták meggyógyítani, hát mit tehetne itt a Názáreti?... Hátha mégis?... Talán meg lehet próbálni?...

Szalámit, sajtót, akácmézet, Pilseni Bürgerbräu-sört, mindenféle gyümölcsnedvet a legjobb minőségben jutányos árban ajánl

Gruber János

csemegekereskedő

Megyei telefon 375.

Sopron, Várkerület 107/a szám.

A gazok pedig rettegenek, mert a — halálmegvető hadseregére való hivatkozás, hisszük, hogy nekik a — végítélet . . . P. I.

Jubileumi ünnepély.

A soproni szállodások, vendéglősök és kávéosok ipartársulata f. évi július 14-én kedden ünnepelte fényes keretek közt a Pannónia szállóban alakulásának 25 éves évfordulóját. D. u. 4 órakor kezdődött a díszközgyűlés, melyen nagy hatás mellett a megnyitó beszédet Groszner Pál ipartestületi elnök tartotta. Beszédét a következőkben foglaljuk össze:

Tisztelt Ipartársulat!
Mélyen tisztelt Vendégeink!

25 éve, hogy a soproni szállodások, vendéglősök és kávéosok Ipartársulata fennáll. Ezt a 25-ik évfordulót méltóképen óhajtjuk megünnepelni. Hálás köszönettel vagyunk a mi előharcosaink iránt, akik már akkor meg voltak arról győződve, hogy szakérteket csak akkor lehet hathatósan megvédeni, ha a szakértés egy erős lánczárványba kapcsolódik össze és együttvéve egy erős hatalmas várat képeznek.

Ez a mai ünnepély tulajdonképpen kettős ünnepély. Ugyanis Csitkovits Pál, szeretett kartársunk, ma ünnepli önállóságának 25-ik évfordulóját. Ezt az ünnepélyt mi, az ő kartársai, a magunk ünnepélyünké tettük és összekapcsoltuk az ipartársulat 25 éves jubileumával, s így valamennyien vele együtt ünnepeljük, mert önzetlen munkát fejtett ki mindig az ipartársulat kebelében kartársai érdekében. Ezért neki méltóbb napot elismerésünk nyilvánításához nem választhattunk, mint hogy az ő ünnepélyét az ipartársulat ünnepélyével összekapcsoltuk és vele együtt valamennyien ünnepelünk.

E megnyitó beszéd után B e r e c z Ábel volt országgyűlési képviselő emelkedett szólásra, aki a többek között pompás történelmi visszapillantással, különösen céhrendszerre vonatkozóan a következőket fejtegette:

Tisztelt közgyűlés!

Huszonöt esztendő tünnt el az örökkévalóságban azóta, hogy ez az ipartársulat megalakult.

Álljunk meg ennek a negyedszázadnak mesgyéjén; tekintsünk vissza, lássuk, mit művelt ez a társulat 25 év alatt; betöltötte-e vajjon hivatását? Tekintsünk vissza, emlékezzünk meg azokról, akik ezt a társulatot megalakították, vezették és egyéni tudásukat,

— Megpróbálom, szólta a férfi. És kiment a szobából.

IV.

Akkor haladt el ott a menet.

Látta a katonákat, a papokat és írástudókat és látta a Mestert! . . .

A Názáreti ott ment a menet közepén . . . Vitte a keresztet.

A férfi nézte a Názáretit, nézte erősen, bámulattal! . . . Szeliden vitte terhét, nem felelt a bántalmakra semmit, ment békével . . . Most feléje nézett . . . Tekintetük találkozott . . . Nézte a férfit szerető, mély tekintettel . . . Előtte megy el most a menet . . . A Mester még mindig őt nézi . . . A férfi leroskad a porba, karjait esdőleg nyújtja ki feléje:

— Uram, segíts gyermekemen!

A Názáreti áldólag tárja ki feléje kezét és szól:

— Bizzál!

És a menet továbbment.

A férfi még ott térdel a porban.

A távozó menet után néz: látta a Mestert, a Mestert és csodálatos boldogság szállt szívébe. Tudta már, mi a szeretet!

V.

A gyermek meggyógyult.
És meggyógyult a férfi is.

szellemi képességüket, vagyonukat, idejüket áldozták a mindenképp való közérdekért.

Az ipartársulat minden tagja tudja, érzi azt, hogy hálával tartozik az elődök iránt s hogy ezt a hálát lerójuk, ez a célja a mai ünnepelésnek, nem az üres hivalkodás.

Az 1889. évi február hó 6. napján Nérey Dezső elnöksége alatt tartott értekezleten 34 tagtárs kimondta, hogy az ipartársulatot megalakítja s az alapszabályok tervezetének elkészítésére 11 tagu bizottságot küld ki.

Történt pedig ez tizenhét évre az 1872. évi ipartörvény megalkotása után. Ez a törvény megszüntette a céheket, szabaddá tette az ipart és kimondta, hogy az önálló iparosok a közös érdekeik előmozdítása végett ipartársulattá egyesülhetnek s az ipartársulatnak joga van az iparosok és segédek közt keletkező surlódásokat és peres kérdéseket a külön e célra szervezendő békéltető bizottság által kiegyenlíteni.

Nyilván az volt a célja a törvényhozásnak, hogy a céhek megszüntetése folytán beállott szakadékot áthidalja, s a céhrendszerrel a szabadipar terére való átmenet mentül kevesebb rázkódtatással járjon és az iparművesek összetartozóságában legyen a jogfolytonosság.

Már az ezredik esztendőben, mikor Magyarországon szent István király uralkodott, volt a Köln városi kereskedőknek szövete, amely Londonban különös kiváltságokat élvezett s előfutárja volt a világtörténelmi nevezetességre jutott Hansa szövetségnek, melynek Lübeck, Hamburg s a többi német városok a nagyságukat köszönhetik és azt a fontos szerepet, a melyet egész országok és fejedelmek sorsára gyakoroltak.

Nálunk a céhek a 12. századtól szerepelnek. A városokban letelepedett iparművesek összeálltak, főnököt választottak, rendszabályokat szerkesztettek, s ezeket minden iparművesre nézve kötelezővé tették. Az atyamester volt köztük a legnagyobb úr, ennek tartozott mindenki engedelmességre. Senki más nem viselhette a mesterséget, csak aki a céh tagja volt. Jogokat szerzett a céh a művei árusítására és a céh tagjai kötelesek voltak egymást mindenben támogatni; vásárra jártukban a rablók ellen megvédelmezni. A városban katonai szolgálatot teljesítettek a céh tagjai s aki az őrségen meg nem jelent, vagy azt elhagyta, egyszerűen kicsapták a céhből, s kezébe vehette a vándorbotot.

A céhek ellenőrizték a műhelyeket, a művek minőségét, a céhtagok erkölcsi életét; előmozdították az ipar fejlődését, emelték a nemes versenyt s biztosították a tagok megélhetését, a betegekről gondoskodtak, az özvegyeket, árvákat segélyezték.

Azonban a 16. századtól kezdve a céh tagjai közt mutatkozó szűkkeblűség, kenyéririgység, nemzeti és vallási gyűlölködés, a magánélet szentségébe való beavatkozás, a mester szabad működésének korlátozása, az önérdék hajhászása, az iparművességnek a vagyonosabbak számára való monopolizálása megrontotta a céhek jótékony munkáját s letörte azt a nimbust, mely őket ezelőtt körülvette, s megérlette azt az eszmét, amit végre minden országban törvénybe iktattak, t. i. a céhek eltörlését.

A céhek jogait ma az iparhatóság gyakorolja; de meghagyta a törvény az iparműveseknek azt a jogát, hogy közös érdekeik istápolására társulatokká szervezzenek s így alakult meg ez az ipartársulat ezelőtti 25 esztendővel.

A választmánya minden hónapban gyűlést tartott és a jegyzőkönyvei ékesen szóló bizonyosságai annak, milyen buzgó tevékenységet fejtett ki a társulat a tagjai érdekeinek előmozdításában.

Folyamodtak többször a pénzügyigazgatósághoz a fogyasztási adónak általános szegben való megállapítása iránt. Gondoskodtak arról, hogy az adókievető bizottság

tárgyalásain a társulat egyik tagja jelen legyen.

Az 1896. évi május 13-án tartott rendkívüli közgyűlés Kunczy Mihály alelnök javaslatára elhatározta, hogy a város hatóságához folyamodik, rendezzen be menedékházat a vándorlók részére és a folyamodást siker koronázta, s ez az intézmény ma is áldásosan működik. Ugyanebben az 1896. évben november 10-én írásban kötelezte magát a szövetségnek 18 tagja arra, hogy Sopronban villanyvilágítást létesítenek.

Mig a társulat megbízottai a villanyvilágítási vállalat létesítésén fáradoztak és a telepengedély kérdésében folyamodtak, felebeztek és amíg az iratok kétszer is megjárták a miniszteriumot, ez idő alatt megjelent Sopronban gróf Batthyány Géza, a Vasvármegyében Ikervárott létesített villanytelep tulajdonosa és ajánlatot tett, hogy Sopron városát villanyvilágítással ellátja Ikervárról. És Sopron városa a gróf urnak adta a koncessiót, — nem a vendéglősök ipartársulatának, — holott maga a város is létesíthette volna a villanyvilágítást.

Meg kell emlékezni még két intézményről, amely a társulat életre valóságának megdönthetetlen bizonyítéka. Az egyik az 1901-ben létesített szikvizgyár, a másik az 1906-ban megteremtett segélyalap.

A segélyalap létesítése Groszner Pál mostani elnök urnak az eszméje volt, ő tette az indítványt, hogy az elszegényedett, sorsüldözött tagtársak segélyezésére alapot létesítsenek. A segélyalap a múlt 1913. év végén 3500 K 34 f-t tett.

Azok közül, akik a társaság megalakítását elhatározták, ma már csak tizenegyen élnek, 23 elköltözött közülök oda, ahonnan rájuk nézve nincsen visszatérés többé.

A társulat nevében szívesen köszöntötte Csitkovits Pál alelnököt életének e nevezetes fordulópontján; köszönetet mondott azért a buzgó tevékenységért, melyet a társulat ügyei elintézésében kifejtett; s kérte, fogadja szívesen tagtársaitól ezt az emlékképet, mint jelét a nagyrabecsülésnek, tiszteletnek és polgári erényei elismerésének.

E szép tudományos beszéd után Csitkovics Pál alelnök megható hangon ilyképen válaszolt:

Szeretett kartársaim!
Igen tisztelt vendégek!

Azt mondják, hű tagja, kitaró előharcosa voltam mind ezideig ipartársulatunknak!

De kérdem, nem kötelességet teljesítettem-e? Kötelességet önön magam és kartársaimmal szemben?

S ha ez tényleg így van, ahogy van is, akkor nem lehetett okom kartársaim részéről különös megtiszteltetést várni.

Hogy mindazonáltal a mai kitüntetett megtiszteltetésben részesítettek, mégis jól esik szívemnek, mert bizonyítéka annak, hogy kartársaim kebelében él a kartársi szeretet és megbecsülés.

Amidőn tehát szívből fakadó köszönetet mondok minden egyes jelenlevőnek a mai megtiszteltetésért, egyben ígéretet teszek, miszerint mint a múltban, úgy a jövőben is csak az ipartársulat és így kartársaim érdekében fogok működni.

Fogadják még egyszer őszinte hálás köszönetemet.

Felszólaltak még a diszközgyűlésen: Ásvány Imre a budapesti országos vendég-egyesület alelnöke; Penz Ottmár a wieni és osztrák vendéglősök szövetségének elnöke; Kotték Nándor az osztrák szövetség alelnöke; Bernhardt Lajos Wiener-Neustadtból, valamint Gábel Ferenc a szombathelyi vendéglősök képviselője.

E beszédek után a diszközgyűlést Groszner Pál a következő szavakkal rekesztette be:

A mai ünnepély a soproni szállodások, vendéglősök és kávéosok ipartársulata történetében értékes emlék lesz és ha lapoz-

gatni fogják a jegyzőkönyveket 25 évre visszafelé és megtalálják a mai jegyzőkönyvünket, amely bizonyára megvilágítani fogja ami méltóságos és fényes ünnepélyünket, akkor bizonyára ők is meg fognak emlékezni azon derék előharcosokról, akiknek köszönhetjük, hogy érdekeinket védő ezen erős vár, ipartársulatunk fennáll.

Ünnepélyünk fényét különösen emelték a mi mélyen tisztelt vendégeink, de kiváltképpen nagyságos Berecz Abel ügyvéd úr szép és nemes beszédjével.

Köszönetet mondok az ipartársulat, az összes kartársak és a magam nevében vendégeinknek, hogy szívesek voltak minket megtisztelni. Ezzel a mai díszközgyűlésünk záródik, az emlékek pihenni fognak a második 25 éves jubileumig, amelynek korzaka most kezdődik, amikor a díszközgyűlést berekesztem. Isten áldása reá!

*

Jelen voltak e díszközgyűlésen városunkból az ipar- és kereskedelmi kamara képviselőiben Ulléin József kir. tanácsos, Dr. Taizs Károly, Spiegel Szigfried; a város képviselőiben Dr. Vághy Béla, a főkapitányság részéről pedig Dr. Farkas István főkapitány-helyettes.

A vidék is képviseltette magát, így megjelentek Kismartonból, Nagymartonból, Budapestről, Szombathelyről, Wienből, Wr.-Neustadtból és Korneuburgból számosan.

A minden tekintetben szépen sikerült díszközgyűlés után 1/27 órákor volt pompás díszbevonás, mely vidámhangulatban a reggeli órákig tartott s természetesen itt is számos sikerült felköszöntő hangzott el.

Hirek.

Ófelsége adománya a kaszinó részére. Julius 11-iki datummal Lauckoront kir. főkamarástól dr. Szilvássy Mártonhoz, a soproni Kaszinó elnökéhez az a legfelsőbb értesítés jutott, hogy Ófelsége által már régebbi idő óta kilátásba helyezett saját arcképét a napokban megküldik. A kép, amely Weingart Vilmos akadémiai festő készítménye, a magyar tábornoki díszruhában ábrázolja a királyt.

Tóth István c. kanonok meghalt. A fertőszéplakiak közszeretben álló öreg plébánosa Tóth István címzetes kanonok július 14-én reggel hosszas betegség után meghalt. Hívei fájdalmas szívvel állják körül ravatalát s könnyes szemekkel mondanak neki Isten hozzádot. Tóth István 1836-ban született Pápán. Theologiai tanulmányait Győrött végezte el, melyek után 1861-ben áldozópappá szentelték. Főlszentelése után hosszabb ideig káplán és adminisztrátor volt. 1873-ban nyerte el a fertőszéplaki plébániát, melynek 30 éven keresztül buzgó lelkipásztora volt. A megboldogult halála a lelkipásztorkodás súlyos vesztesége, — mert benne egy félszázadon át áldásosan működő lelkipásztor szállt sirjába. Tipikus egyszerűségben élő, hívei lelki javát gondozó pap volt teljes életében s érdemeit, bár mindenkor háttérben akart maradni, Ófelsége is jutalmazni kívánta, mikor 1911-ben a győri székesegyház címzetes kanonokjává nevezte ki.

Új h. pénzügyigazgató. Örömmel értesülünk, Langer Jenő pénzügyi tanácsosnak pénzügyigazgató helyettesé történt kinevezéséről, mert e kitüntetés arra érdemes embert ért, ki a társadalmi és hivatalos életben mindig kiváló rátermettségről tett tanúságot.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter áthelyezte Lang János kevérvári állami polgári fiúiskolai igazgató-tanítót a nagymartoni és Korom György soproni állami polgári fiúiskolai r. tanítót a kevérvári állami polgári fiúiskolához és ide az utóbbit igazgatóvá nevezte ki; Derszib Károly, soproni áll. polgári fiúiskolai r. tanítót pedig az egri polgári fiúiskolához helyezte át.

Temetés. Desits Lipót, volt fertőszéplaki és soproni gyógyszerártulajdonos, július 12-én este 8 órákor 66 éves korában, a haldoklók szentségeinek fölvetelével, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése július 14-én délután 5 órákor volt a szombathelyi temető halottas házából. Az engesztelő szentmise áldozatot július 15-én reggel 7 órákor mutatták be a Mindenhatónak. Halálát gyászolják: felesége, Jeney Jozefa; gyermekei: Desits M. Evangelista, sz. Domonkosrendű szerzetesnő, Desits József gyógyszerész, özv. Bercsán Valérné, Desits Nelli; testvére Desits Anna; menyje: Desits Józsefné, Stupka Malvin; unokái: Desits Bálintka és Margitka; sógornői: Jeney Ilona, Jeney Berta, özv. Jeney Lajosné. Az elhunytat Sopronban is nagyon sokan ismerték végtelen kedves modora miatt azon idő alatt, míg az Erzsébet-utcai gyógyszerártnak tulajdonosa volt; de ismerte az elköltözöttet bizonyára Sopron közönsége azon időből is, míg a balfi gyógyszerárt csaknem egyévtizeden át bérben bírta.

Halálozás. Thirring János gimnáz. tanár vasárnap, július 12-én 36 éves korában meghalt. Temetése e hó 24-én, délután 4 órákor volt az evang. temető halottascsarnokából.

Szent Vince-Egyesület vasárnap, 1914. július 19-én ünnepi nagy Szentjének névnapját. Ennek az emlékére a domtemplomban 6 órákor reggel szent misét tartunk közös áldozással. Felkérjük ez uton is a tisztelt pártfogóinkat és tagjainkat, hogy erre az ünnepélyre meglehetősen számban megjelenni szíveskedjenek.

Egy huszárörnagy öngyilkossága. Lilienfeldi Kreutzbruck Zdenko örnagyot, a sportkörökben ismert kiváló urlovast, aki ezidőszert a soproni 6. huszárezredben szolgált, szombaton délután Baden mellett egy személyvonat elgázolta. Kreutzbruck örnagy — mint tudósítónk jelenti — szombaton délután érkezett Badenbe civilruhában, kocsit fogadott és az ügetőversenypályára vitte magát, de a pályaudvarnál kiszállt és a vágányok mellett sétált. Mintegy háromszáz méternyire távolodott a pályaudvartól és itt órával a kezében a vágány közepére állt. A következő pillanatban arra haladt a Wienből jövő gyorsított személyvonat, mely az örnagyot elgázolta. Kreutzbruck a mozdony elé esett, mely keresztülment rajta. Bár a vonatot azonnal megállították, az örnagnak teljesen összeroncsolt holttestét tudták csak a kerekek alól kihuzni. A fej és a kar teljesen elvált a törzsétől. Nagyobb pénzösszeget és drága ékszereket találtak nála. Kreutzbruck Zdenko két ízben nyert első díjat a nagy katonai löversenyekben, Freydenauban, Kottlingbrunnban, Pozsonyban és sok más magyarországi versenyterén is több ízben győzött. Három évvel ezelőtt, 1911-ben, Budapesten súlyos szerencsétlenség érte. Leest a lováról és életveszélyesen megsérült. Öngyilkosságának oka ismeretlen, de azt hiszik, hogy Kreutzbruck Zdenko, aki negyvenöt éves és nő ember volt, afeletti elkeseredésében lett öngyilkossá, hogy a lovaglósportot abba kellett hagynia. De másrészt gyógyíthatatlan idegbaja volt, mely szintén oka lehet végzetes tettének. Temetése július 14-én volt Wienben.

A „Rokkant- és nyugdíjegylet“ új fiókjá. Vasárnap, július 12-én alakult meg Sopronkertesen „A rokkant- és nyugdíjegylet“ 544. fiókja. Hatvannégy egyén kérte a központtól, hogy jólétük biztosítására és ezen nemes cél minél szélesebb körben való elterjesztése végett új fiókkal ajándékozta meg. Kérésüket nem tagadta meg a központ. Kiküldötte Horváth Endre soproni fiók elnökét és Denk Máté pénztárost, kik a megalakulást befejezték. Az új fiók megválasztotta elnökül Presich Jánost, sopronkertesi lakost, ki már több éve tagja ezen egyletnek. A megalakulásnál a lelkesedés akkora volt, hogy az átlag csekély számú tagok külön özvegy- és árvasegélye-

zési alapra elég tekintélyes sommát adtak össze. Utána az új elnök, Presich János megköszönte a kiküldött tagok fáradságát. — Részünkről kívánjuk a legjobbat a fiók megnagyobbodásához.

Égi háboru városunk s vármegyénk fölött. Nagy zivatar volt a napokban, különösen szombaton és vasárnap Sopronban és környékén. Valóságos istenítélet volt. Szombaton 4 óra felé kezdődött a zivatar és tartott majdnem szakadatlanul 6 óráig. A villám több helyen lecsapott. Így lecsapott a Wurm Erzsébet-féle téglá-utcai pajtába mely rögtön tüzet fogott és tíz perc alatt az egész épület lángban állott. A tűz nagyobb mérvű kiterjedését egyrészt az eső, másrészt meg a gyorsan segítségre siető tűzoltóság és katonaság akadályozta meg, kiknek egyszersmind sikerült a tüzet is lokalizálni. A kár, mint megállapítható, közel 3—4000 korona. A villám leütött továbbá a Gruber-féle csemegekereskedésbe és Beer nővérek divatüzletébe. A zivatar a villamos közlekedést is megakadályozta, állítólag három kocsiba csapott volna be a villám. Villámcsapás érte a Saurüssel dűlőben levő egyik szőlő kunyhóját, mely kigyulladt és a balfi-utcában a Meller-féle házban egy kéményt, mely megrongálódott. Szilvássy Gyula dr. orvosnál a konyhába és a sörgyárban levő egyik pincébe ütött le a villám. — Vasárnap megismétlődött a vihar. Ekkor diónagyságu jégdarabok estek. A Fertő melletti szőlőkben okozott nem épen jelentéktelen kárt ez a jég. — A vidéken is, mint értesülünk, szintén volt zivatar, mely kisebb-nagyobb károkat okozott. Különösen említésre méltó a lócsi tüzeset; Csikor Lajos pajtájába 1/23 óra tájban beütött a villám, a pajta rögtön kigyulladt, menteni nem lehetett és így porig leégett egynéhány perc alatt. A benne levő szalma, takarmány, mind elpusztult. A kár hozzávetőleg 10 ezer korona. A házbéliek, Csikor László tűzoltó-főparancsnok, az ottani s a sajtóskáli tűzoltók önfeláldozó működésének köszönhető, hogy az egy ölnyi távolságban levő másik pajta is lángra nem gyulladt, szóval, hogy a tűz tova nem terjedt. — Sajtóskálon a templomban tett kárt a villám. A benne levő Mária-szobrot megrongálta. — Felsőszabon szombaton délelőn 1 órákor óriási felhőszakadás volt. A villám csak egy kéményt rongált meg. — Bősárcányban, a csornai járás majdnem ezen egyedüli helyén volt nagyobb fajta esőzés, mely az álló gabonában okozott kisebb károkat. Igy szintén csak a gabonát verte le több helyen a kapuvári járásban is az esőzés. Vitényedén a mult szombaton a vendéglőbe ütött le két helyen a villám. — A pulyai járásban is több helyen csapott le a villám. Így Lakompakon két leányt ütött le a villám. Gazdaságokban speciális kár nincsen. — Balfi község pásztorházában is a villám a kéményen át csapott a szobába, ahol három asszony s egy férfi tartózkodott. Az egyik asszonynak hátcsigolyáján szaladt át a villám és szinte csodák-csodája, nem halt bele sérülésébe; a többiek is némi sérüléssel földhöz vágódtak s a villám az ágynak szétroncsolása után a földbe furódott. Az első orvosi segélyt Wosinszki István dr. nyújtotta. — A kis- és nagymartoni járásban is voltak nagyobb viharok, de baj, mint jelentik, nem történt. — Csepregi járásban is volt esőzés, más egyébről még nincs hivatalos jelentés.

Repülőgép szállingózott szerdán d. e. 11 órákor városunk felett. Kétszer körül repülte a várost és Bécsújhely felé újból eltűnt.

A testvérgyilkos Spánraft Ferencet, aki a 24 éves Zsófia nővérét a mult héten megfojtotta és azután a szőlőben egy kunyhóban felakasztotta, a nagyobb feltűnés elkerülése végett már a kora reggeli órákban szuronyos örök kísérték ki a gyilkosság színhelyére, ahol a kiszállott vizsgálatot vezető bizottság helyszíni szemlét tartott és

a gyilkos bemondása alapján jegyzőkönyvet vett fel. Azonban mégis gyorsan elterjedt a hír a Bécsi-utca környékén és tömegekben várták az összekötözött kezű gyilkost, ki egykedvűen, sőt mosolyogva tűrte a feléje zúduló szidalmakat. Innen az ügyészség fogházába szállították vissza.

Csorna. F. hó 11-én volt a kath. jótekonny négyzet tisztújító közgyűlése. Elnök újra dr. Kokas Lajosné, alelnök Barabás Jánosné lett, pénztáros Gergely Jánosné, a számvizsgálóbizottság elnöke Banner Gyuláné. — Július 13-án volt tárgyalás az iskolai ingatlanoknak telekkönyvi rendezése ügyében, amelyre a közigazgatási bizottság kiküldötteiként Ferták Jenő vármegyei főjegyző elnöklete alatt Gósy Géza dr. főügyész és Schwetz Vilmos kir. tanfelügyelő jelentek meg. Az egyházhatóság képviselőjével Poller Endre plébánost bizta meg. Megjelent továbbá Högyész Béla főszolgabíró; a csornai r. k. egyházközség részéről Pákor Adorján premontrei kanonok, egyházközségi elnök és Bilovits István káplán, egyházközségi jegyző vettek részt; a politikai község részéről pedig Vadász Bánk főjegyző és Gombás József bíró. — A r. k. egyházközség tanácsa a miniszteri hozzájárulással ujjonnan szervezett VII. sz. tanítói állásra f. évi jul. 19-től aug. 9-ig bezárólag pályázatot hirdet.

Allatjárvány. A bécsúj helyi kir. járásbíró távirati közlése szerint Erlach községben a sertésorbánc fellépett, Zillingdorf Weikersdorf és Wöllersdorf községekben megszűnt.

Elveszett vizsla. Bak Géza somfalvi körjegyzőnek zsemlyeszínű, hosszuszőrű, Bob névre hallgató 1½ éves, acélnyakravalóval és Sopronvárosi ebbárcával ellátott vizslája elveszett, megtalálóját jutassa el tulajdonosához.

Balf kénes gyógyfürdő forrásai páratlan hatásúak csúsz, köszvény és női bajoknál; lithiumos savanyúvize pedig vesebajoknál és tüdőhurutoknál a legjobb sikerrel alkalmazható. Felvilágosítást nyújt Balf gyógyfürdő igazgatósága, vagy a tulajdonos: Wosinski István dr. örökös római gróf.

Ország-világ.

Zita hercegnő testvére a zárdában. Franciska Bourbon pármái hercegnő, Zita trónörökös nővére, csütörtökön Wight szigetére, a Bencés-rendnek Rydeben lévő St-Cecil zárdájába vonult. Zita hercegnőnek másik nővére, Adelheid hercegnő, Mária Benedicta testvér név alatt már két évvel nagyanyjuk halála előtt ugyanebbe a zárdába vonult. Maga Zita főhercegnő is hosszabb időt töltött ebben a zárdában. E hónap 7-én a hercegnő anyja Mária Antónia pármái hercegnő, Rydebe ment, hogy leányának felavatásánál jelen legyen. Eredetileg Károly Ferenc József főherceg és Zita főhercegnő is úgy tervezték, hogy résztvesznek ezen az ünnepségen, de ez a szándékuk a szerajevói tragédia miatt meghiúsult.

Hartwig halála. Hartwig Miklóst Oroszország belgrádi követét, mialatt az osztrák-magyar követtel beszélt, szívszélhűdés érte. Hartwig nagyon ismeretes volt osztrák-magyar gyűlöletéről. Holtteteme a Kralj Milana-uticában, a konakkal szemben levő orosz követségi épület diszes és tágas fogadó termében feküdt, amelyet koszorúkkal és virágokkal raktak tele. Kedden reggel volt a gyászszertartás, mely után, Szentpétervárról jött engedély folytán Belgrádban temették el. — Hartwig halála nagy feltűnést keltett Belgrádban. Mindenütt gyász lobogót tüztek ki. A szerb sajtó egészen nyíltan vádolja báró Giessl, az osztrák-magyar követet azzal, hogy ő mérgezte meg Hartwigot, Szerbia legnagyobb barátját és ezért valamennyi szerb újság vérboszút követel.

Merénylevelv a monarchia ellen. A szerb hetvenkedés egyre elfajultabban ingerkedik és tüzel a monarchia ellen. A

hagyományos kétszínű szláv politika ismét tombol Belgrádban. Célzatosan ijesztő híreket, lázító üres pletykákat terjesztenek Belgrád utcáin. Így elhíresztelték, hogy az elhunyt szerb-barát Hartwig orosz követet a monarchia tette el láb alól, megtorlaskép a trónörökös meggyilkolásáért. Tegnap azt a riasztó vakhírt terjesztették el, hogy a szerb királyi konakban egy bombát találtak, amelylyel Sándor szerb trónörökös akarták a monarchia felbérlet emberei elpusztítani. Ezt a célt részben el is érték, mert báró Giessl Vladimir altábornagy, Ausztria és Magyarország elégtételt kérő követe, tegnap az osztrák és magyar követségi palota védelmére fegyveres oltalmat kért. A helyzet Belgrádban aggodalmat keltő és komoly, ami báró Giesslnek abból a lépéséből is következtető, hogy intézkedést kért a követség védelmére, mert ellene a tüntetés keretén túlmenő komoly akciót terveznek.

Követünk kérésére Pasics miniszterelnök azonnal intézkedett, hogy az osztrák és magyar követség házához egy század gyalogság vonuljon ki, Giessl követ pedig értesítette az osztrák és magyar alattvalókat, hogy életük biztosítása céljából Zimonyba vagy a követségre meneküljenek. A követ figyelmeztetése egyrészt, másrészt a bombákkal felszerelt Belgrádba bevonult kétszáz komitácistól való félelem érhető pánikot idézett a néhány száz főnyi kolóniában. Már hét órai hajóval tömegesen kelték át a nobilitások Zimonyba, mások pedig érték-tárgyaikkal együtt a követségi palotába mentek. A Zimonyba utazók között volt Giessl követ fia is, ki térdén állva könyörgött apjának, hogy kövesse és mentse meg életét, de Giessl azt felelte.

— Nem megyek, amíg uralkodóm parancsolja és amíg egy alattvalónk itt van, itt maradok, bármi történik is. Eredj Zimonyba, bízzál az Istenben és várd meg, amíg érted küldök vagy — utánad nem megyek.

A követség maga megnyugtató jelentést küldött Wienbe, jelezve, hogy az erélyes fellépés következtében elmaradt az osztrák-magyar alattvalók ellen hirdetett pogrom. Reggelre elhagyták a követségi palotát azok is, akik báró Giessl Vladimir követ intézkedésére ott töltötték az éjszakát.

Albán események. Wied Vilmos végre belátta, hogy képtelen megbirkózni az albánokkal és hivatalosan bejelentette a hatalmának, hogy visszaadja a megbízatást, ha nem támogatják a kellő erővel. Úgy

látszik, hogy a hatalmak is belátták már, hogy Vilmos fejedelem nem fog rendet teremteni Albániában, mert nem nagyon hajlandók a segítségre. A harcok most szünetelnek, mert a fölkelők sincsenek túlságos gazdagon ellátva pénzzel és lőszerrel és szívesen állják a fegyverszünetet. Dél-Albániában azonban a helyzet vigasztalan, mert az epiróták csaknem ellentállás nélkül nyomulnak előre. Olaszországban behívták az 1890. évi tartalékos évfolyamot. A behívásnak a formája is más, mint az előzőeknek, mert most felkiáltással történt, ami csak mozgósítás esetében szokásos. A behívás 120 ezer embert állított fegyverbe. Állítólag a fegyverkezés Görögország ellen irányul.

Zivatar Vasvármegyében. Vasvármegyében e napokban szintén voltak kisebb-nagyobb esőzések. Úgy látszik, mintha a vérmezői Szírius mester igazat mondana. Legnagyobb volt az esőzés Vasvár környékén. Két óraker pontban olyan zivatar volt, hogy a gyengébb házereszeket mint leverte. A felhőszakadásszerű eső meglehetősen károkat okozott. Ez történt Felsőőr, Németszentmihály és Rohonc környékén is. A többi helyeken csak kisebb fajta esőzés volt.

— Karcsi gyere haza! A papa csak tréfából ellenkezett: — Kaboldon nyaralunk. —

Savanyukut-fürdő

Sopronmegye.

Wien és Wr.-Neustadt mellett. Klimatikus gyógyhely 300 méter magasságban. Villanyvilágítás. Lithiumos forrás, fenyőerdőtől körülveve. Szanatorium pensionat, teljesen modernül felszerelve és 300 villa. Olcsó árak, orvosok, telefon, állandó fürdőzene. — **Felvilágosítást ad a fürdőbizottság.** — Ideg, gyomor, szív, cukor és mindenemű anyagcserezserű és légzőszervi betegségek ellen.

Hová menjünk szórakozni?

Fel az „Alm“ vendéglőbe, mely a soproni közönség kedves kiránduló helye.

Liesingi sör, jó borok és izletes ételek, **úgyszintén a legpontosabb kiszolgálás.** Számos látogatást kér **Horváth Antal** „Alm“-vendéglős.

KÁVÉ és TEA

Postán utánvétellel vagy a pénz előleges beküldésével, Budapestre házhoz szállítva:

4½ kiló	Cuba-kávé	...	K 19.—
4½	„ Jáva-kávé	...	19.—
¼	„ Császárkeverék-tea	...	3.—
4½	„ Mocca-kávé	...	19.—
4½	„ Gyöngy-kávé	...	19.—
¼	„ Karlsbadi keverék-tea	...	3.—

A tea a kávéhoz csomagolható. Mindent elvámolva és bérmentve, szóval teljesen költségmentesen küld:

Telefon 61-75.

Telefon 61-75.

BELÁK ISTVÁN

Transitó
magazin
FIUME

≡ **kávé- és tea-kivitele** ≡
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 4/c.

Transitó
magazin
FIUME